

ningsfælle, forsaavidt han nemlig udtalte, at han ikke var nogen Ven i Almindelighed taaget af Skatteomlægninger. Det er jeg heller ikke. Jeg tror ikke meget paa de Gøder, som skulle vindes for Samfundet ved at lægge Skatter over fra det ene Skatteobjekt til det andet. Naar Loven gaar ud paa at føre Skatten over fra en Person til en anden, saa kan jeg forstaa det, og naar Loven gaar ud paa at føre Skatten over fra det ene Samfundslag til det andet, sfer der Noget, og saa er der Mening dert, men at føre Skatten over fra det ene Objekt til det andet, som vel at mærke begge samme Betydning for den samme Del af Befolkningen, er spildt Ueilighed, Noget, hvoraf der intet Fornuftigt kommer ud. Jeg er i det Mindste ganske ude af Stand til at kunne se, hvilken Fornøielse Skatteborgerne skulle have af at betale den samme Sum i Stat, snarere af een Forbrugsgjenstand end af en anden. Det tror jeg ikke har nogen som helst Betydning for noget Menneske. Naar derfor det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgtreds sagde, at han ikke interesserede sig for at omlægge Skatten paa Sukker og Petroleum med en Stat paa andre Forbrugsgjenstande, som vel at mærke benyttes af den samme Del af Befolkningen, er jeg entig med ham, det har jeg heller ingen Interesse i. Jeg tror, at det er en ørfesløs Forretning, vi derved foretage os, og paa ganske lignende Maade stiller sig for mig det Spørgsmaal, som flere Gange er blevet fremhævet her under denne Forhandling: Mødsætningen mellem Luxus- og Nødvendighedsartikler. Jeg tror, at det som Grundlag for en Skatte-lovgivning er noget meget Øst. Jeg har aldrig truffet en Mand, som kunde sige mig, hvad der var Luxusgjenstand, og hvad der var Nødvendighedsartikel, og som kunde draage Grændsen mellem disse to Klasser af Skatteobjekter, og det har sikkert været af den gode Grund, at en saadan Grændse lader sig ikke draage, thi hvad der er Luxus for den Ene, er Nødvendighed for den Anden, og hvad der er Luxus for den ene Samfundsklasse, er Nødvendighed i et andet Lag af Samfundet. Jeg kjender mange ubemidlede Familier, navnlig af Embedsklassen, som leve gudsammerlig i Husholdningen, og som faae meget mindre og slettere Mad end de have Lyft til og trænge til, men som derimod anvende ret bethdelige Penge til Klæder for at kunne optræde udadtil paa standsmæssig Maade. Nu vil jeg være ganske entig med dem, som sige, at disse Folk havde meget bedre af at spise mere og gaa tørbare ligere Klædt, men dersom vi af den Grund

vilde give en Lov, som paalagde en Stat paa de Klæder, som de Folk bruge, og saa vilde bilde os ind, at de vilde faae noget mere Mad, vilde vi blive i høi Grad stufede. De Folk ville faae endnu mindre Mad at spise og endnu daarligere Føde, fordi det er endnu mere tvingende for dem at optræde standsmæssigt i Klæder end at leve godt. Paa denne Adskillelse mellem Luxus- og Nødvendighedsartikler tror jeg altsaa ikke, man kan bygge noget Forstandigt. Det er ikke muligt, og jeg har heller aldrig set det, at gjennemføre i det Enkelte en Adskillelse mellem Luxus- og Nødvendighedsartikler, som virkelig holder Stik. Men hvad der er mig meget vigtigere end dette, er, at selv om man kunde draage en saadan Grændse, skjøner jeg ikke, at der var Noget som helst vundet derved. Det er mig ganske ubegribeligt, hvorfor jeg skulde være mere fornøiet ved at betale Staten 100 Kr. af mit Luxusforbrug end af det, man vil kalde mit Nødvendighedsforbrug. Naar jeg skal udrede 100 Kr., bliver min Kasse 100 Kr. fattigere, ganske uafhængig af, hvilket Navn Udbetalingen faar, og af hvilke Skatteobjekter jeg betaler Pengene. Altsaa de ærede Medlemmer, som lægge saa stor Vægt paa denne Adskillelse, skulde at sige, hvilken Fornøielse man har af at betale snarere af een Gjenstand end af en anden. Og dersom der bliver sagt, at naar Talen er om en Luxusstat, kan Du lade være med at betale Skatten ved at undgaa at bruge Luxusgjenstanden, saa ere vi inde paa et helt andet Omraade, saa har det ikke Noget med Skatten at gøre. Naar jeg ikke betaler Skatten, er jeg ude over det. Den Forskjel kan jeg godt forstaa, om det er min Nabo eller mig, der betaler, og den Forskjel kan jeg forstaa, om jeg betaler 100 Kr. eller ikke betaler 100 Kr. Det er simpelt nok. Men saa ere vi inde paa et helt andet Omraade, saa faar Staten ikke sine Penge, og saa er der ikke Tale om et Valg for Statens Vedkommende mellem det ene eller det andet Objekt, saa er der Tale om Stat eller ikke Stat, og det er noget Andet. Men jeg siger, at naar det er givet, at den vedkommende Person skal betale den samme Sum, tror jeg ikke, at noget Menneske kan bevise mig, at det kan være af nogen finantziel Interesse for ham, under hvilken Form han betaler. Det kan være en Illusionsfornøielse for ham, at han kan tænke sig at kunne lade være at betale, men naar han alligevel ikke lader være, saa bliver der fra Kassens Standpunkt intet vundet derved. — Den høitærede Finantzminister bebrejdede os i Gaar, at vi ikke omgiktes saa omhyggelig med Motiverne til hans Lovfor-